

Hur kan ni börja arbeta med HRV på din skola?

◀ Grundutbildning till all personal

◀ Upprätta/uppdatera en handlingsplan för hur skola ska förebygga, upptäcka och hantera elever som utsätts för hedersrelaterat förtryck och våld.

- *TIPS!* Uppfinn inte hjulet igen, använd er av TRIS metodstöd för framtagande av handlingsplan. Klipp och klistra det som passar från den och referera till TRIS. Länk: <http://www.tris.se/wp-content/uploads/2014/02/Trippelt-utsatt-Att-utveckla-en-handlingsplan-f%C3%B6r-att-motverka-hedersrelaterat-f%C3%B6rtryck-och-v%C3%A5ld-p%C3%A5-gymnasies%C3%A4rskolan1.pdf>
- Besluta om att er skola ska utgå ifrån en definition av hedersvåld (exempelvis regeringens från 2007). På det sättet har alla en definition och värdegrund att luta sig emot. Länk: <http://www.tris.se/wp-content/uploads/2014/02/Regeringens-defintion-HFV.pdf>

◀ Börja arbeta förebyggande!

- Ex. tjej- och killgrupper, TRIS material Nå- vidare kan användas både för tjejer och killar. Länk: <http://www.tris.se/na-vidare-gruppmaterial/>
- Ex. visa 10 minuter av frihet och ha diskussionsövningar efteråt. Länk: <http://www.tris.se/10-minuter-av-frihet-en-film-om-vardagsheder/>
- *TIPS!* På dinarattigheter.se hittar ni en lärarplattform med massor av undervisningsmaterial och upplägg för att integrera undervisning o hedersproblematik i de dagliga arbetet. Länk: <https://dinarattigheter.se/larare/hedersproblematik-och-undervisning/>

◀ Arbete med könsstymning

Ett lätt sätt att börja arbeta med könsstymning i skolan är att föra in ämnet i elevhälsosamtal; exempelvis kan man ha en standard fråga om någon gjort illa en i underlivet. Också viktigt att våga ta upp det under sex- och samlevnadsundervisningen. *TIPS!* På Länsstyrelsen Östergötlands hemsida finns massor av tips på hur skolor kan arbeta med könsstymning. Länk: <http://www.hedersfortryck.se/hedersfortryck/konsstymning/att-arbeta-mot-konsstymning/till-personal-inom-forskola-och-skola/>

◀ Kartlägg! Genom att dela ut en enkät till eleverna får ni ett hum om hur många av era elever som befinner sig i riskzon för att utsättas för hedersrelaterat förtryck och våld.

- En utvärderad och testad enkät är den som användes i rapporten "Oskuld och heder" (även kallad UNG08- enkäten). Länk: <http://www.tris.se/wp-content/uploads/2013/11/Oskuld-och-heder-Schlytter-m.fl.-2008.pdf> På sista sidan finner ni enkäten som ni kan använda er av så länge ni refererar.

◀ Arbeta förebyggande med föräldrarna genom att tydligt gå igenom och diskuterar skolans pedagogiska arbetssätt, innehållet i undervisningen, läroplanens värdegrund m.m.

- På Länsstyrelsen Östergötlands hemsida finns massor av tips för hur skolan kan arbeta förebyggande med föräldrarna. Länk: <http://www.hedersfortryck.se/yrkesverksamma/skolan/att-jobba-med-foraldrar/>

◀ Om ni upptäcker att en elev är utsatt eller riskerar att utsättas gör omedelbart en orosanmälan. RING EJ FÖRÄLDRARNA!

- Upparbeta kontinuerlig kontakt med socialtjänsten så ni känner till varandras arbetssätt. Regelbundna nätverksmöten rekommenderas starkt!